

Байлек сүзләр

В татарском языке в функции послелогов очень активно употребляются имена существительные, имеющие значения времени и места:

ас(т)-низ

өс(т)-верх

ян-бок

як-сторона

ал-перед

арт-зад

ас(т)-низ

баиш-начало

эч-внутри

урта-середина һ.б.

Алар III заттагы кушымчаларны ялгыйлар.

*Они обычно присоединяют аффиксы
принадлежности*

III лица — ы, -е, -сы, -се

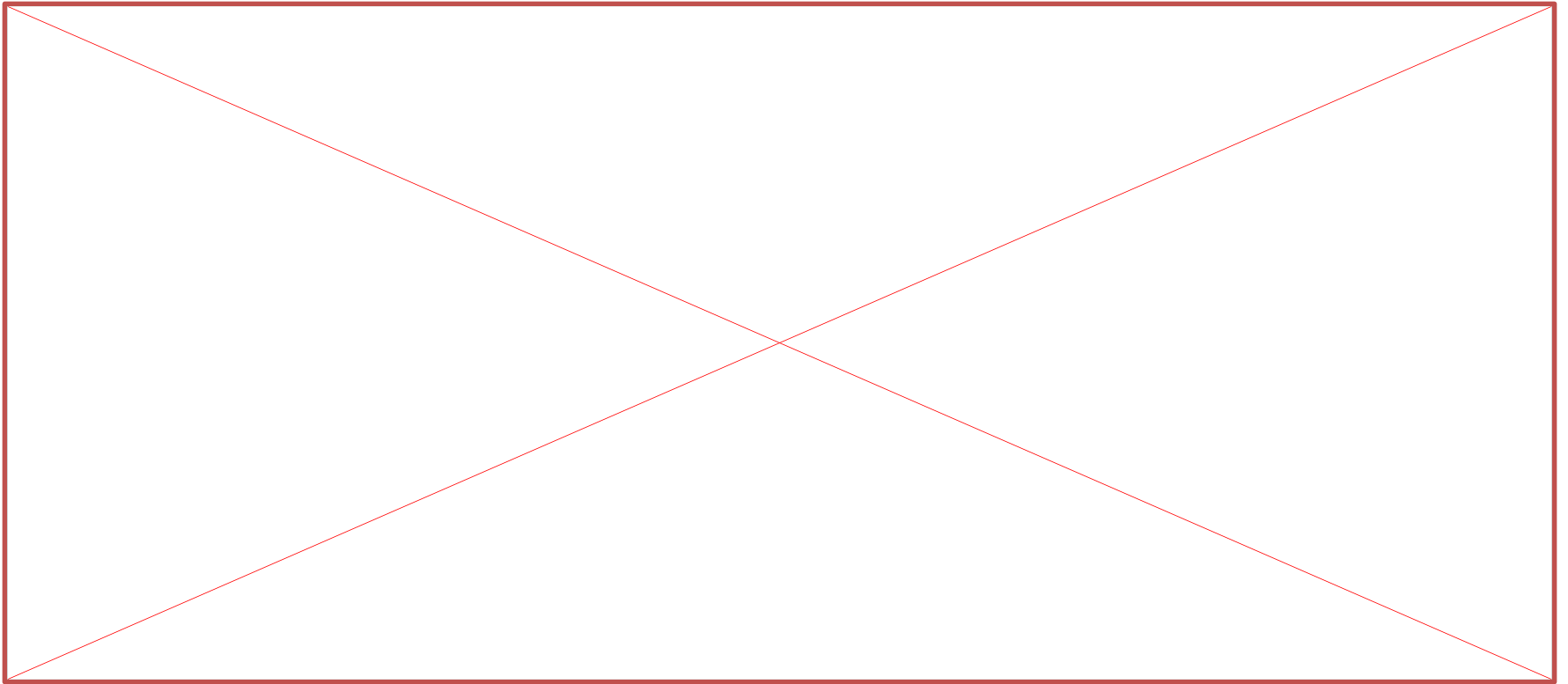
- *Аст..., өст..., , ян..., яг..., алд...,
арт..., аст..., баш..., эч..., , урта...*

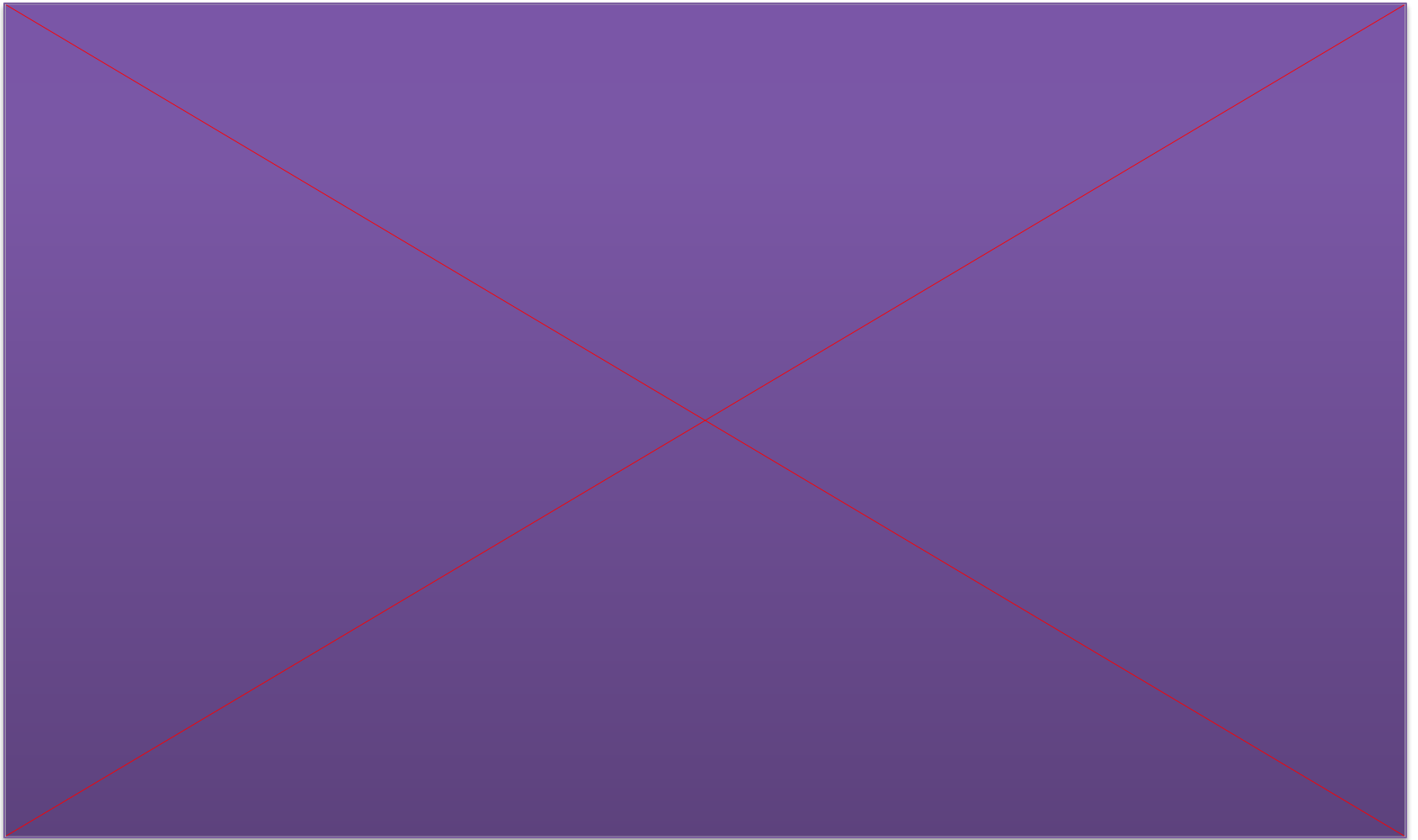
*Аст**ы**, өст**е**, ян**ы**, яг**ы**, алд**ы**,*

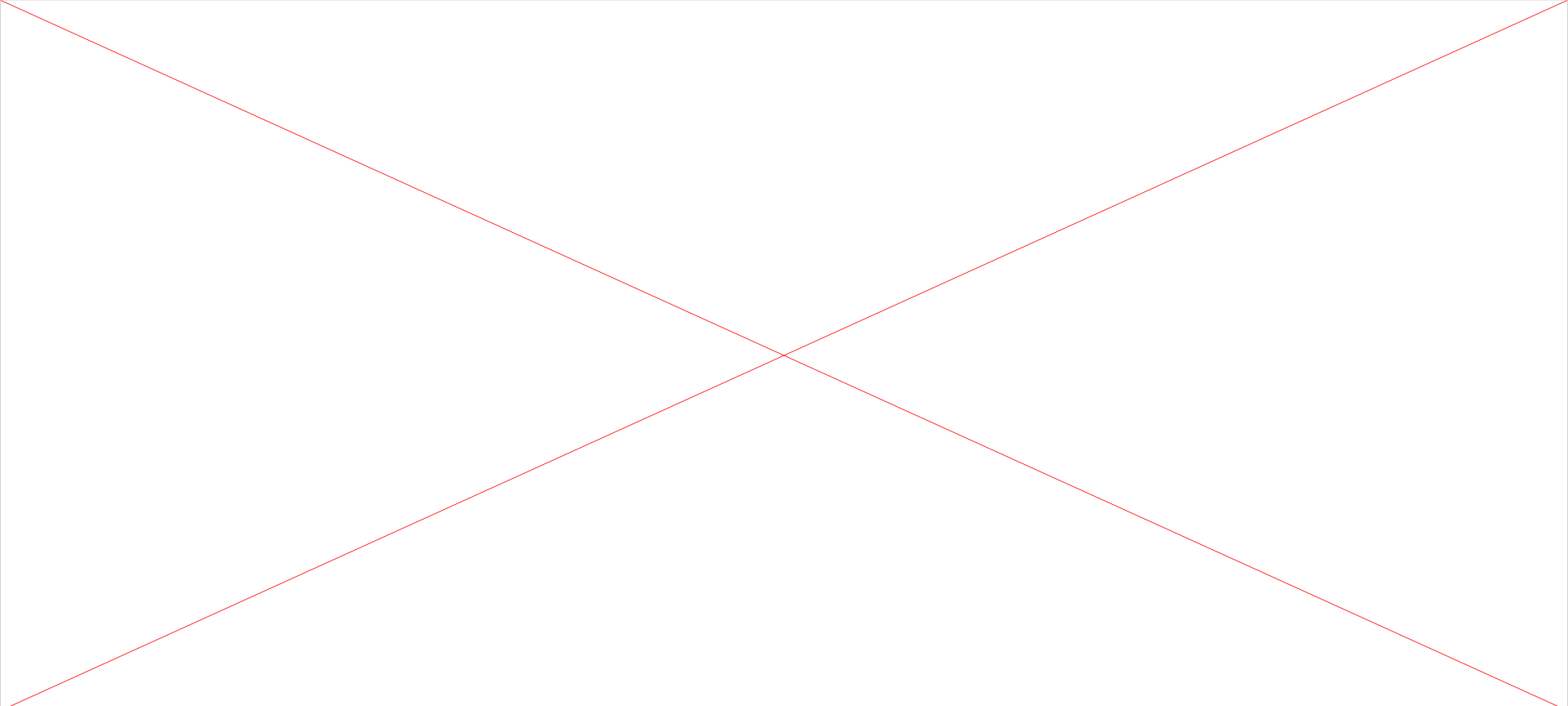
*арт**ы**, аст**ы**, баш**ы**, эч**е**,*

*урт**а**сы*

Рәсемнәргә карап әйтегез.
Китап кайда ята?







Барлык бэйлек сүзлэргә нинди сорау куеп була?
Килешен билгеләгез.
Кушымчаларны әйтегез.

У.В.К.

(Кайда? Кайчан?)

-ЫНДА/ЕНДӘ

Жөмлөләр төзөгөз.

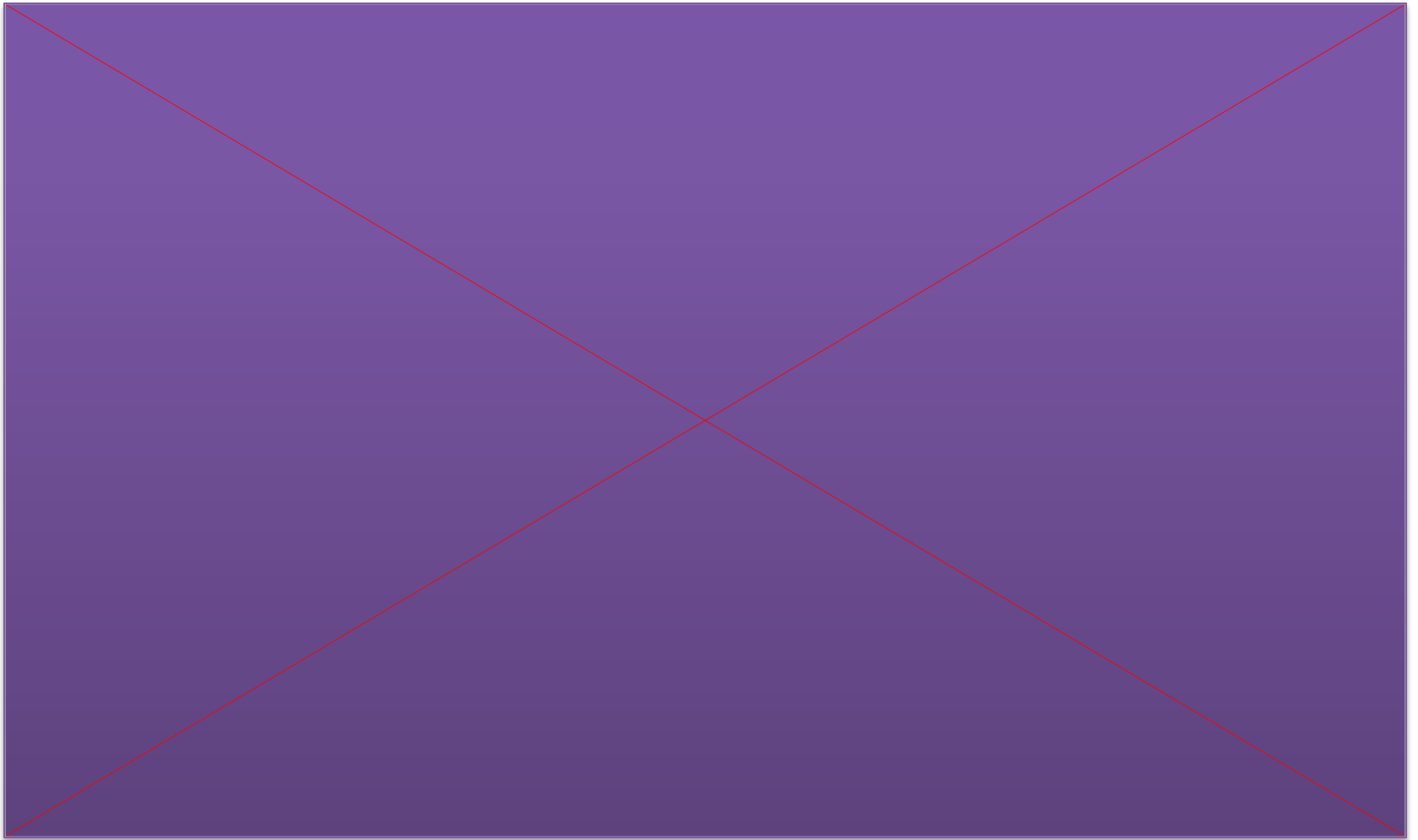
Китап өстәл өстендә ята.

(Книга лежит на столе.)

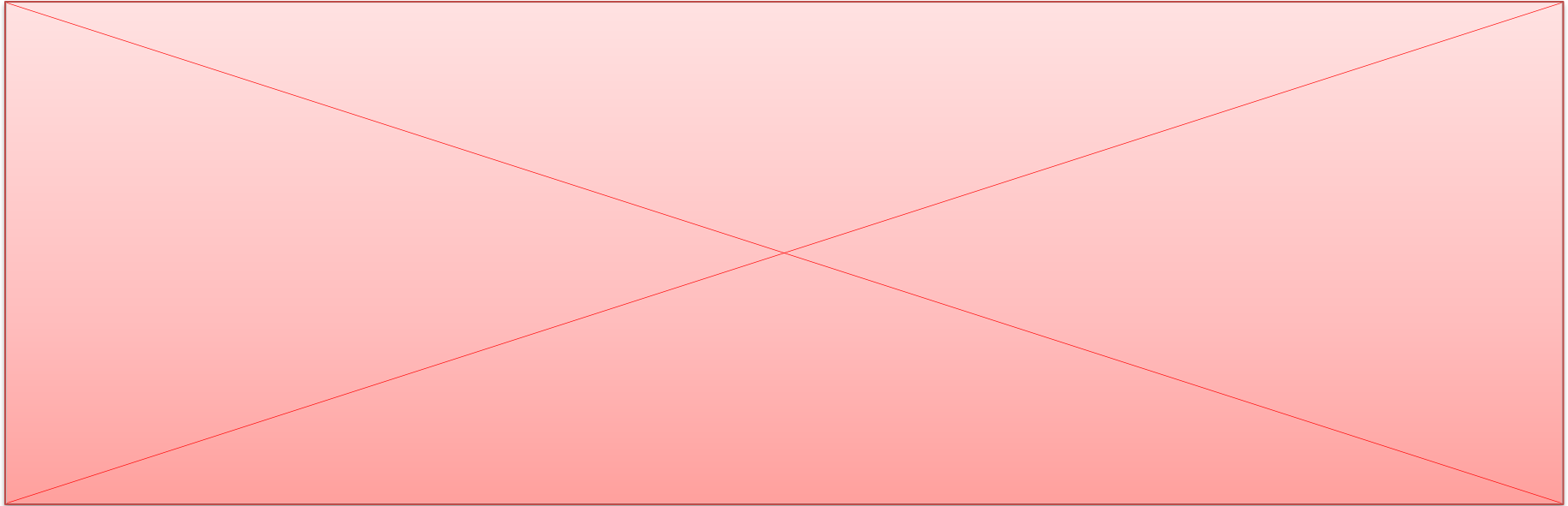
Сорау куябыз.

Китап кайда ята?

Продолжите ряд.



Рәсемгә карагыз әле.
Ә бу сүزلәр рус телендәге нинди
предлоғларга туры килә?





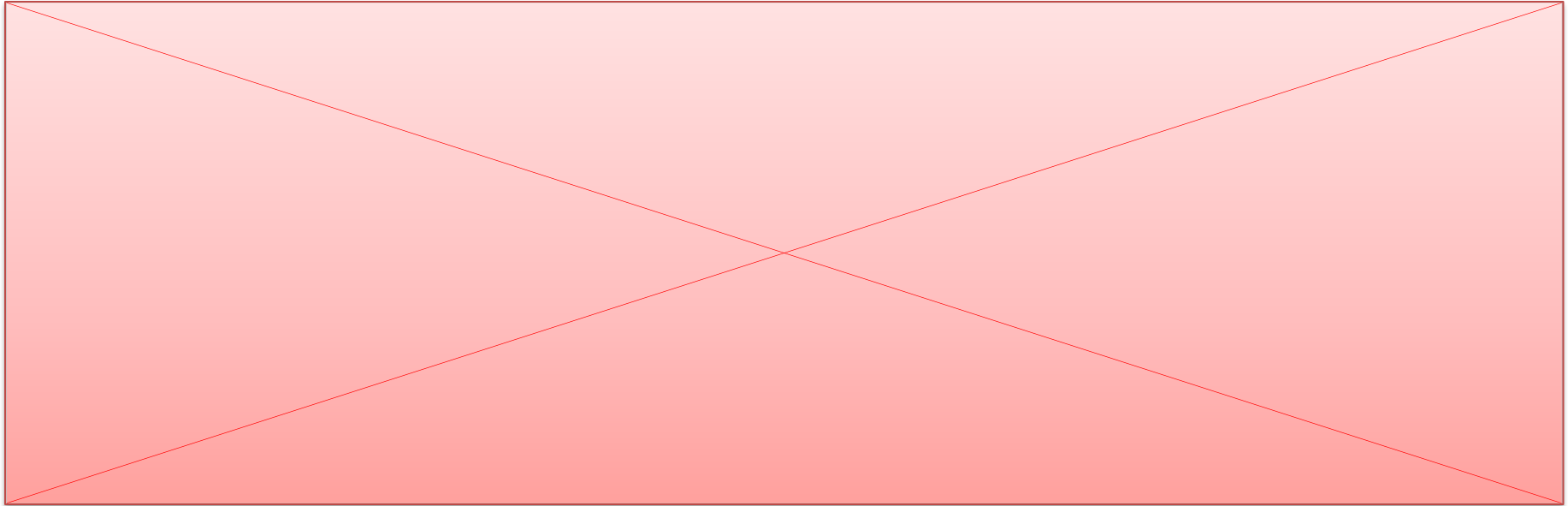
Бәйлек сүзләргә нинди сорау куеп була?

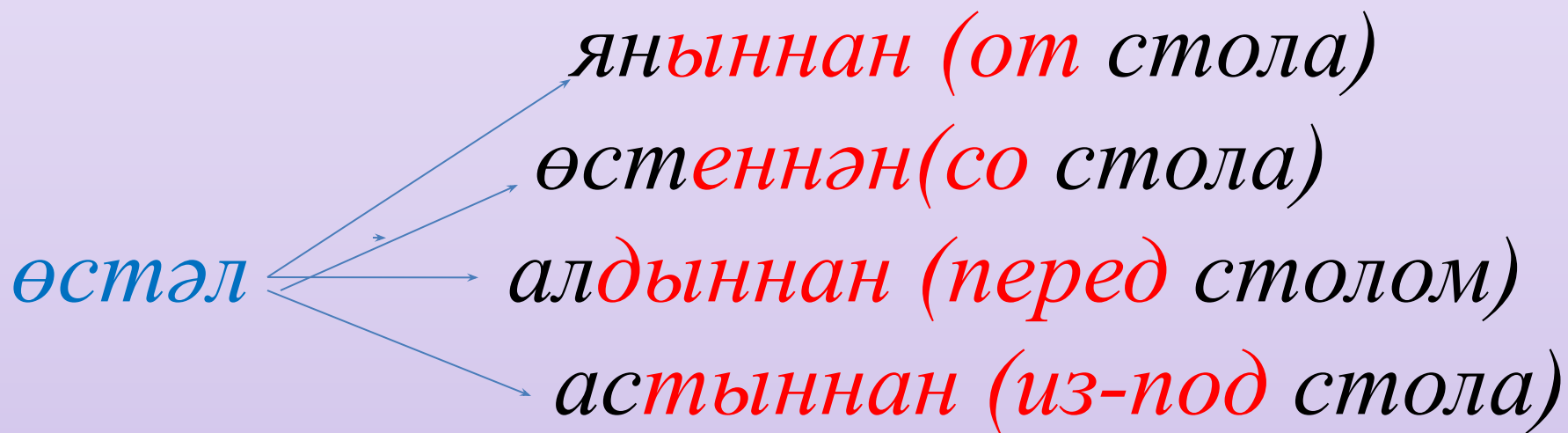
Килешен билгеләгез.

Кушымчаларны әйтегез.

Ю.к. (кая?)-
-ына|-енә

Рәсемгә карагыз әле.
Ә бу сүزلәр рус телендәге нинди
предлоктарга туры килә?





Ч.к.

(кайдан? -откуда?)

-ыннан\еннэн

уен

Эт баласы кайдан уза?

Дареслек белән эш.

866.

1.Истә калдыр!

2.Текст белән эш.

Сашага охшар идеңме?

3. Сүзлек эше:

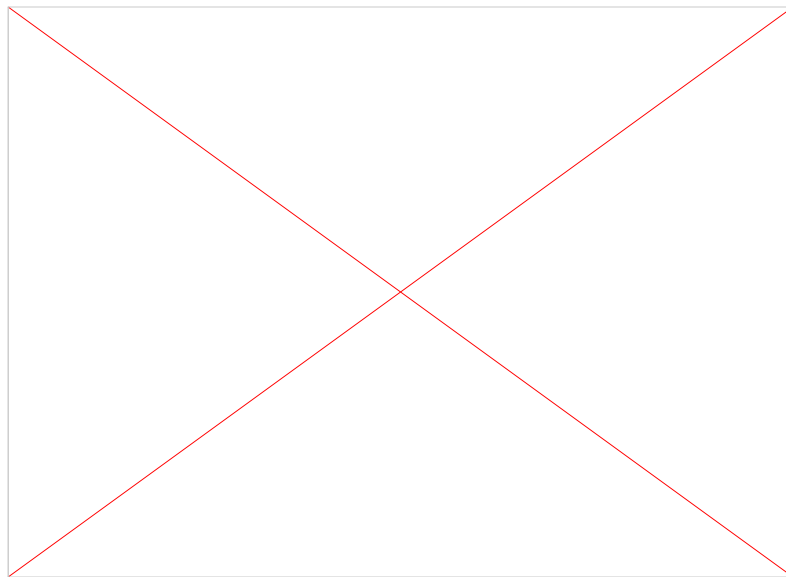
- табын-стол
- валчыклар-крошки
- аунап ята иде- валялись

Текстны укыгыз. Бәйлек сүзләр булган жәмләләрне тәржәмә итегез.

Табын янында.

Мин кичә бер гаиләгә кунакка бардым. Табын янына Саша да утырды. Өстәл өстендә зур савыт белән салат та бар иде. Саша салатны үз янына куйды һәм тиз-тиз ашый башлады. Майлы коймакны өстәл өстенә куйды. Десертка алма бирделәр. Саша иң зур алманы алды да, рәхмәт әйтмичә, табын яныннан китте. Малай киткәннән соң өстәл өсте бик пычрак калды.

Мин кичә бер гаиләгә кунакка бардым. Табын яны**на** Саша да утырды. Өстәл өст**ендә** зур савыт белән салат та бар иде. Саша салатны үз яны**на** куйды һәм тиз-тиз ашый башлады. Майлы коймакны өстәл өст**енә** куйды. Десертка алма бирделәр. Саша иң зур алманы алды да, рәхмәт әйтмичә, табын яны**ннан** китте. Малай киткәннән соң өстәл өст**е** бик пычрак калды.



Табын янына Саша да утырды.

Саша салатны үз янына куйды
һәм тиз-тиз ашый башлады.

Майлы коймакны өстәл өстенә
куйды. Саша иң зур алманы
алды да, рәхмәт әйтмичә,
табын яныннан китте.

*-Сашаның табын янында үз
–үзен тотышы сезгә
ошадымы?
Андый малай нинди була?*

Йомгаклау.

Нинди бәйләкләр беләсез?

Бу бәйләкләрне нинди
килешләрдә кулландык?